

καρτερικῶς ἐν τοῖς μαρτυρίοις στομουμένη κατὰ τῆς δεσποτείας ἀντιδρασίς ἐτήρει ἐνότητά τινα ἐν τῇ γλώσσῃ, ὅπως διακοινῶνται ἀπὸ τῶν Ἀλπεων μέχρι τῆς Αἴτνης τὰ σχέδια καὶ οἱ σκοποί, αἱ ἐλπίδες καὶ οἱ φόβοι, τὰ ἔργα καὶ οἱ κίνδυνοι τῶν ἐνεργούντων τὴν ἔθνικὴν παλιγγενεσίαν.

Αὗται ὑπῆρξαν αἱ περιπέτειαι τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης, ᾧ δὲν ἐνομίσαμεν ἀσκοπον νὰ διέλθωμεν ἐπιτροχάδην, ἐνασχολούμενοι περὶ πονήματος συγγραφέντος εἰς τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν νεοϊταλικὴν γλώσσαν. Νῦν δὲ τοῦ μεγάλου τῆς ἐνότητος ἔργου ἐπιτελεσθέντος, ἔπειται ὅτι καὶ ἡ γλώσσα, ἀναβαπτίζομένη ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῇς ἔθνικότητος καὶ πλουτιζομένη δι' ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων, ἀτινα ώς ἐκ τῆς νέας τοῦ τόπου συστάσεως, τῶν νέων σχέσεων, τῶν νέων ἐφευρημάτων, τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, ἀποβαίνουσιν ἀναγκαῖα, θέλει ἀναλάβει τὴν ἔθνικὴν αὐτῆς μορφὴν, καὶ καταστῇ ἡ κοινὴ τῶν ἔγκατοίκων διάλεκτος, δισύνδεσμος καὶ τὸ σύμβολον συνάματης Ἰταλικῆς ἀποκαταστάσεως. Δὲν ἀποκρύπτομεν ὅτι ἡ νῦν κατάστασις αὐτῆς ἔχει καὶ τι τὸ ἐπικίνδυνον, καθ' ὅσον εὐκόλως δύνανται νὰ παρεισφρήσωσιν ἐν αὐτῇ ζεινισμοὶ, εἴτε ἐξ ἀμελείας ἔνεκα τῆς ἔξεως τῆς ἀποκτωμένης ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπαναλήψεως λέξεων ἢ ῥήσεών τινῶν, εἴτε ἐκ προθέσεως, προερχομένης ἐκ τῆς ἐπιδείξεως, ἣν εὑαρεστούμεθα κακπατῶς ποιούμενοι περὶ τὴν γνῶσιν ἐγέρων γλώσσῶν· εἴτε ἵκ τινος κομφοεπείας καὶ συρμοεπείας εἰς ἀς ἐνίστε ἐναγμενίζομεθα. Πιστεύομεν δμως ὅτι θέλει ὑπερισχύσει πάντοτε καὶ ως πρὸς τὴν γλώσσαν τὸ ἔθνικὸν αἰσθῆμα, καὶ ως ἐκ τούτου ἀποβληθῆ πᾶν ὅ, τι δύναται νὰ τὴν κινδηλεύσῃ.

Ἐς τὴν ἀναβαπτισθείσαν λοιπὸν ταῖτην γλώσσαν συνέγραψεν, ως εἰκός, καὶ ὁ κ. De Amicis τὴν ἐν Ἰσπανίᾳ περιήγησιν αὐτοῦ, ἥτις ως ἐκ τούτου

δέξει κακπατῶντας νεωτερισμοῦ, ἀν καὶ ἡ χάρις καίτο πνευματῶδες τῆς ἐκθέσεως καλύπτουσι τὰ ἐνιαχοῦ ἀπαγτώμενα ἐλαττώματα.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

K. M.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.

ΟΙ ΦΟΡΟΙ.

Πημέραν τινὰ ἔξερχόμενος; τῆς οἰκίας μου ἀφῆκα ἀπροσέκτως τὴν θύραν ἀνεῳγμένην, ὅτε δὲ ἐπανῆλθον, εὔρον, ἷ, ἵνα ὅμιλήστω ἀκριβέστερον, δὲν εὔρον πλέον σχεδὸν τίποτε. Κλέπται τῇς λησμοσύνης μου ἐπωφεληθέντες μοι ἀφήρεσαν πάντα τὰ πολύτιμα σκεύη καὶ ἄλλα διάφορα ἀντικείμενα ἀξίας· εὐτυχῆς δὲ λογίζομαι, ὅτι ἐσεβάσθησαν τὰ ἐπιπλά μου. Χωρὶς νὰ ἀπολέσω καιρὸν, ἔδραμον ἀμέσως—καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἔθεσκ εἰς κίνησιν ὅλα τὰ κλείθρα κλείων οὕτω τὸν κλωδὸν, ἀφοῦ ἐφυγαδεύθησαν τὰ πτηνὰ—ἔδραμον, λέγω, εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυνομίας, ἔδωκα τὴν μήνυσίν μου, δ ὑπάλληλος μοι ἀπήθυνε πολλὰς καὶ ποικίλας ἐρωτήσεις, ἔλαβεν ἀκριβεῖς καὶ σχετικάς πληροφορίας καὶ ἀκολούθως μὲ ἀπέλυσε.

Μετά τινας ἡμέρας οἱ κλέπται εὐρίσκοντο εἰς τὰς φύλακάς καὶ τὰ κλαπέντα εἰδὸν εἰχον σχεδὸν πάντα ἀνευρεθῆν· ἐν δλίγοις, ἐπανέκτησα πᾶν ὅ, τι μοι ἐκλάπη καὶ οἱ ἔνοχοι ἐδικάσθησαν εἰς ἔξατην εἰρκτήν.

Ἐπιστρέψων ἀπὸ τὸ δικαστήριον, διου εἴχε συζητηθῆ ἡ ὑπόθεσις, ἐσκεπτόμην κατ' ἐμαυτόν: Πόσους, ἔλεγον, ἀνθρώπους ἔθεσα εἰς κίνησιν ἐγώ, ταπεινὸς καὶ ἀσημός πολίτης, διὰ μηράν τινα κλοπὴν, ἥτις μοι συνέβη; Τίς οἶδε, πόσοι φρουροὶ καὶ φύλακες, πόσοι ἀστυνομικοὶ καὶ ἄλλαι ὑπάλλη-

λοι, πόσοι κατάσκοποι ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, ὅπως ἀνακαλύψωσι τοὺς αὐτούργοντας τοῦ ἐγκλήματος, καὶ διοίων τεχνῶν καὶ μέσων ἐγένετο χρῆσις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον! ἀλλὰ καὶ ἀν προέκειτο νὰ ἔξιδεντω κατὰ τι διὰ πάσας ταύτας τὰς ἑρεύνας, θὰ τὸ ἔπραττον προθυμέτατα, διότι τῇ ἀληθείᾳ εἶμαι ἀρκούντως ἴκανοποιημένος.

Ἄλλα «σπεῦδε Κραδέως» ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι σοφοί. Δὲν ἐδαπάνησα, εἶπον, ὄθολόν. Εἶναι ἀληθὲς, διτι σήμερον, χωρὶς νὰ θέσω ἐν τῷ θυλακίῳ τὴν χεῖρα, εἰδὸν τιμωρούμενον τὸν προσβάλοντα τὴν ἴδιοκτησίαν μου καὶ τὰ κλαπέντα μοι εἰδὴ ἔξησφάλισα, πλὴν μετ' ὀλίγον δρείλω νὰ ἐμφανισθῶ πρὸς τὸν εἰσπράκτορα καὶ νὰ πληρώσω τοὺς ὀφειλούμενους φόρους.

Ἐπὶ τῇ τελευταῖς ταύτῃ σκέψει διερρύθμισα τοὺς συλλογισμούς μου.

Θὰ ἀποτίσω λοιπὸν τοὺς φόρους... Τί εἴναι ἡρά γε αὐτοὶ οἱ φόροι καὶ πρὸς τί χρησιμεύουσιν;

«Φόρος είναι η μερὶς ἐκείνη τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας, τὴν διοίων ἐκαστος ημῶν δίδει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως αὕτη φροντίζῃ νὰ μᾶς ἔξασφαλίζῃ τὴν ἐλευθέραν τοῦ ὑπολοίπου ἀπόλαυσιν, καὶ ὅπως δύναται νὰ ἐκπληροῦ τὰς πρὸς τὴν κοινωνίαν ὑποχρώσεις τῆς καθοδηγοῦσα αὐτὴν καὶ συντελοῦσα εἰς τὴν θρικὴν καὶ ὑλικὴν αὐτῆς εὐδαιμονίαν.

‘Αλλ’ ἵδωμεν νῦν, τίνα ποιεῖται χρῆσιν η Κυβέρνησις τῶν χρημάτων τούτων;

‘Ως εἶπον, μὲ εἰχον κλέψει ποτέ δὲν ἐδαπάνησα ὄθολὸν, καὶ ἐν τοσούτῳ καὶ τὸ ἐμὸν ἀπέκτησα καὶ οἱ κλέπται ἐτιμωρήθησαν. Ήως ταῦτα ἐπετεύχθησαν; Βεβαίως διὰ τῶν ἐκ τῶν φόρων χρημάτων, δι’ ᾧ η κυβέρνησις μισθοδοτεῖ τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀπεδέχθησαν τὴν μήνυσίν μου, τοὺς χωροφύλακας, οἵτινες ἀνεκάλυψαν καὶ συνέλαβον τοὺς ἐνόχους καὶ ἀνεῦρον τὰ κλοπιμαῖα, καὶ

τοὺς δικαστὰς, οἱ διοῖοι ἐδίκασαν καὶ κατεδίκασαν αὐτούς.

‘Εχομεν (ἢ μᾶλλον καταγινόμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν) στρατὸν καὶ ναυτικὸν ἀξιόμαχον, ὅπως δι’ αὐτῶν καθιστᾶται σεβαστὴ, προσπίζηται κατὰ πάσης προσβολῆς καὶ διεκδικῇ τὰ ἀπαράγραπτα αὐτῆς δικαιώματα η ημετέρα πατρὶς. ‘Ανευ φρουρῶν καὶ φυλάκων, θὰ ημεθα ἐκτεθειμένοι ἀκαταπαύστως εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ ἰσχυροτέρου. Τις διατηρεῖ τὰς δυνάμεις ταύτας; ‘Ημεῖς αὐτοὶ διὰ τῶν ποσοτήτων ἐκείνων, τὰς διοίας πληρόνομέν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν φρόνων.

Σήμερον εἴναι ἀγάκη νὰ ἀνασκευασθῇ γέφυρά τις ἐνταῦθα, αὔριον σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἐκεῖ, ἄλλοτε δὲ λιμὴν ἐκείνος ἔχει ἀνάγκην φάρου, η ἐπαρχία ἐκείνη ταχυδομείου η σταθμοῦ τηλεγραφικοῦ. Ίδου η κυβέρνησις καὶ δημος δίδουσιν ἀλλήλοις τὰς χεῖρας καὶ ἐγείρεται η γέφυρα, η ἀτμομηχανὴ αὔρουσα τὴν ἀπόστασιν προσεγγίζει δύω μακρὰν ἀπεχούσας γώρας η πόλεις, δ φάρος φωτίζει καὶ καταυγάζει τοῦ λιμένος τὰ ὅδατα, δ τηλέγραφος μετ’ ἀστραπιαίς ταχύτητος μεταδίδει τὰς ἰδέας τῶν κατοίκων δύω διαφόρων πόλεων, καὶ τὸ ταχυδρομεῖον καταγίνεται εἰς τὴν ἔγκαιρον ἀσφαλῆ καὶ ταχεῖαν ἀποστολὴν, παραλαβὴν καὶ διανομὴν τῶν ἐπιστολῶν. Πάντα ταῦτα δὲν γίνονται θεοβαίως διὰ θαυμάτων, ὃν παρῆλθε πλέον η ἐποχὴ, ἀλλ’ ἐκτελοῦνται διὰ τῶν χρημάτων, τὰ δόποια η κυβέρνησις καὶ δημος ἀποταμεύουσιν εἰς τὰ μεγάλα ἐκείνα ταμιευτήρια, ἐν οἷς πᾶς ἀγαθὸς πολίτες ἀποτίθησι τοὺς φόρους.

Οἱ φόροι, εἴτε δημόσιοι, εἴτε δημοτικοί, εἴναι κοινωνικὴ ἀνάγκη, η μᾶλλον εἰπεῖν εἴναι ὅρος ἀπαραίτητος τοῦ κοινωνικοῦ ζείου. ‘Επειδὴ, ὅπως οἱ κυβέρνηται τῆς ἀπειροπληθοῦς οἰκογενείας, ην κοινωνίαν προσαγορεύομεν, ἐκπληρῶσι τὴν ἐντολὴν ην αὐτὴ η κοι-

νωνία τοῖς ἀγέθηκεν, ἦτοι νὰ προστατεύωσιν αὐτὴν κατὰ πάσης προσβολῆς, ἥτις πιθανὸν νὰ γίνῃ καὶ ἔχαστρῳ τῶν κοινωνῶν ίδίᾳ καὶ εἰς σύνολον τὸ κοινωνικὸν σῶμα, εἴτε πρὸς τὸ πρόσωπον, εἴτε εἰς τὴν ίδιοκτησίαν, ὅπως τέλος δύνανται νὰ μεριμνῶσι καὶ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὴν πιστὴν καὶ αὐστηρὰν τῶν νόμων ἐφαρμογὴν, ἕνευ τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατος τῆς κοινωνίας ἡ ὑπαρξία, (ὅρα φυλλ. Z. A. ε'. B.') καὶ ὅπως προνοῶσι διὰ τὰς μυρίας καὶ ποικίλιας ἔκεινας ἀνάγκας, αἵτινες εἶναι ἀναγκαῖον τοῦ κοινωνικοῦ θίου ἐπακολούθημα, πρέπει νὰ τοῖς παρέχωνται τὰ πρὸς τοῦτο μέσα. Τίνα δὲ εἰς ταῦτα; Οἱ φόροι τοὺς δρούσις χορηγούσιν αὐτοῖς αὐτοὶ ἔκεινοι, οἵτινες ἀξιοῦσι νὰ χαίρωνται τῶν τοσούτων καὶ τηλικύτων εὐεργετημάτων.

Ἡ τῶν φόρων λοιπὸν ἀπότισις εἶναι οὐσία ἐνεστῶσα, ἢ μᾶλλον προκαταβολή τις, συμψηριζομένη μὲν ἀναλόγους παρούσας καὶ μελλουσας ὡφελείας εἶναι ὀφειλὴ ἴερα, τὴν δρούσαν ὀφείλομεν εὐχαρίστως καὶ ἀγοργύστως νὰ καταβάλλωμεν χάριν ἡμῶν αὐτῶν, φροντίζοντες μόνον νὰ ἔξελέγχωμεν καὶ ἐπιβλέπωμεν τὴν τιμίαν, τὴν αὐστηρὰν, τὴν σκόπιμον αὐτῶν διαχείρισιν ἐκ μέρους τῶν κυβερνώντων.

I. Σ. ΚΡΑΞΕΑΣ

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΙΩΝ

II

ΔΥΟ ΛΕΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΝΘΕΩΝ

«Madre, consolati, se la tua figlia
A bella mammola tutta somiglia,
Né mai lagnarti, se d' arti è senza.
Che far dell'arti dov' è innocenza?»

Bertola.

Ἡ μεγαλουργὸς χείρ τοῦ Ηλάστου ἥ ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς τὸ εἶναι παραγγοῦσα τοὺς κόσμους, ἢ τοὺς οὐρα-

νοὺς διὰ τῶν ἀστέρων καθιωράτεσσα, καὶ τὴν ἡμετέραν γῆν διὰ πλουσίων καὶ παντοδαπῶν δώρων πλουτίσασα, ἐν τῇ ἀπείρῳ Αὔτου Σοφίᾳ ἐδωρήσατο ἡμῖν καὶ τὰ ἄνθη, ἀτινα πλεῖστον ἀναμφιβόλως συντείνουσιν εἰς τὴν ὅλην ἀρμονίαν τοῦ κόσμου. Ταῦτα τὰ μικρὰ ἄψυχα ὄντα, ἀτινα διὰ μυρίων ζωηρῶν χρωμάτων καταβέλγουσι τοὺς ὄρθραλμοὺς ἡμῶν καὶ διὰ τῆς μαγευτικῆς αὐτῶν εὐωδίας κατακηλοῦσιν ἡμᾶς, πολλάκις εὐγλωττότερα καὶ αὐτῶν τῶν ἐμψύχων μυρία ἐμπνέουσιν ἡμῖν αἰσθήματα κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις. Καὶ ὄντως, τίς πολιὸς γέρων ἐπὶ τῇ θέᾳ δροσεροῦ ἀνθους δὲν ἀνεμνήσθη τῶν χρόνων καθ' οὓς καὶ αὐτὸς ἤνθιζεν ὡς ἔκεινο, ὅταν οἱ πάγοι τῆς γεροντικῆς ἡλικίας δὲν εἶχον εἰσέτι ψυχράνη τὴν φλογερὰν αὐτοῦ καρδίαν; Τίς τρυφερὰ δεκαοκταέτις χείρ δὲν ἀπεφύλλισε τὸ ταπεινὸν ἄνθος τῶν λειμώνων ἐναγωνίως προσδοκῶσα νὰ μάθῃ παρ' αὐτοῦ ἐὰν ἀνταγαπᾶται; Τίς παρθένος δὲν ἐπόθησε, δὲν ὠνειρεύθη ἐπὶ τοῦ παρθενικοῦ αὐτῆς μετώπου στέφανον ἐξ ἀνθέων πορτοκαλέας!

Καὶ τίς δὲν ἔχεις θερμὸν δάκρυ ἐπὶ τῇ θέᾳ πολύχρου παροὲ ἀναμιμνήσκοντος αὐτῷ τὸν μακρὰν ἀπόντα φίλον! Καὶ τοὺς ναοὺς ἡμῶν, ὅπου ἡ ψυχὴ ἀφαρπαζομένη τῶν γηνῶν συναγάλλεται τῷ Ηλάστῃ, δι' ἀνθέων περικοσμούμεν. Ἐπὶ τοῦ φερέτρου ράινομεν ἄνθη, ἀτινα ἔκει μαραίνονται, δεικνύοντα δὲ ταὶ καὶ αὐτὰ θρηνοῦσι τὸν ἡμέτερον θάνατον. Καὶ ἐπὶ τῆς κρυερᾶς τοῦ τάφου πλακός, ὅπου πάντες σκληρῶς ἐγκαταλείπουσιν ἡμᾶς, τίς ἔστιν δ πιστότερος ἡμῶν φύλαξ καὶ σύντροφος; Ἄλλ' ὡς ποικίλη ἔστιν ἡ ἀρμονία τοῦ παντὸς, οὕτω πολλὰ καὶ ποικίλα εἰσὶ τὰ ἄνθη, ἀπὸ τοῦ ρόδου μέχρι τοῦ εὐτελοῦς ἀνθους τῆς ἀκάνθης. Καὶ τούτων ἄλλα μὲν ψοῦσιν ἀγερώχως τὸ λεπτὸν καὶ εὐλύγιστον στέλεχος, ὡς φιλάρεσκος